

MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS DE
L'ACADÈMIA DE JURISPRUDÈNCIA I LEGISLACIÓ
DE CATALUNYA DURANT EL CURS 1998-1999

per

ROBERT FOLLIA I CAMPS

L'obertura oficial del curs 1998-1999 tingué lloc el 3 de novembre de 1998.

Aquest curs s'ha qualificat pel fet de que s'han pronunciat quatre discursos d'entrada. Els Srs. Hernández Izal, Mezquita del Cacho, Mullerat i Jiménez de Parga han assolit la plena condició d'Acadèmics.

Per altra part l'Acadèmia ha participat en nombrosos actes institucionals amb altres entitats de Dret Públic de Catalunya.

Podríem resumir la intensa activitat d'aquest any de la següent manera:

El 3 de novembre, com s'acaba de dir, tingué lloc l'obertura de curs. L'acte fou presidit pel Sr. Guàrdia Canela, a qui acompanyaven en la Presidència el Degà del II·ltre Col·legi d'Advocats de Barcelona, Excm. Sr. Jaume Alonso-Cuevillas, el President del Consell General de l'Advocacia Espanyola, Excm. Sr. Eugeni Gay i Montalvo, el President de l'Institut d'Estudis Catalans, Excm. Sr. Manuel Castellet i Solanas, el Síndic de Greuges, Hble. Sr. Anton Cañellas, el President de la Comissió Jurídica Assessora, Excm. Sr. Enric Rebés, i el Degà de Jutges Unipersonals de Barcelona, Il·lm. Sr. Joaquín Bayo, que representava el Poder Judicial.

Actuà de Secretari el Sr. Follia.

Després de llegir la Memòria del Curs 1997-1998, el Sr. Hernández Izal pronuncià el seu discurs d'ingrés sobre el tema «L'ARBITRATGE DUAL CONSIDERAT COM A PACTE: UNA RELÍQUIA DEL PASSAT O BÉ UNA POSSIBILITAT DE FUTUR».

El Sr. Hernández Izal féu una detallada exposició del que significa el pacte en el règim del Consolat de Mar i d'aquest arbitratge dual que consistia, en resum, en que es nomenaven dues persones que fossin homes de mar i dignes de fe, els quals necessàriament tenien que dictar el laude per unanimitat, no acabant la seva tasca fins que l'haguessin dictat.

I es preguntava si realment té viabilitat actual aquest arbitratge dual, si es trobarien aquests àrbitres tan qualificats, aquests judicadors ornats amb la corona d'autèntica virtut, com es demanava en els textos. Concluí afirmant que ara com ara no hi ha ambient favorable quant els requisits de l'arbitratge dual mentre manqui una més important qualificació del valor de la consciència. I que no és el fonament de l'arbitratge dual que ha fracassat, que es el cos social el qui té que restablir una escala de valors que tot aprofitant el progrés tecnològic reintrodueixi els valors clàssics sedimentats en milers d'anys.

Li contestà el Sr. Font Rius qui després d'elogiar les virtuts del nou Acadèmic ressaltant les qualitats d'aquests àrbitres que són indubitablement «els bons homes o prohoms de mar», dignes de fe, recta consciència, de la confiança i fiabilitat en l'autoritat en certes situacions, temerosos de Deu, de religiositat provada, de bona fama, en resum, de vàlua excepcional que junt amb altres aspectes més particulars condueixin a l'obligatorietat del compliment del laude.

I s'adherí a l'opinió de l'autor afirmant que no havia fracassat el fonament de l'arbitratge dual, sinó el cos social que ha de restablir aquella escala de valors.

Clogué l'acte el President de l'Acadèmia, agraint al Sr. Hernández Izal i al Sr. Font Rius els seus discursos i fent una memòria d'Antonio Polo i Díez, que ocupà el setial que avui ocupa el Sr. Hernández Izal.

Declarà al final inaugurat el curs 1998-1999.

El 17 de novembre de 1998 se celebrà sessió ordinària en la qual el Sr. Ramon Maria Mullerat i Balmaña entregà el seu discurs sobre el «DRET D'ESTABLIMENT DE L'ADVOCAT A EUROPA I AL MÓN», nomenant-se per contestar-lo a la Sra. Alegria Borràs.

El President per la seva part informà sobre el Congrés d'Acadèmies Iberoamericanes de Dret. I manifestà també la conveniència de suggerir al Col·legi d'Advocats que l'any 2001 se celebrés el tercer Congrés Jurídic Català, coincidint amb els quaranta anys del segon Congrés, proposta que s'aprovà per unanimitat.

El Sr. Bassols feu una exposició dels treballs rebuts per al projecte de dictamen sobre el Codi Patrimonial de Catalunya, exhortant el President a tots els Acadèmics a que enviïn les seves suggerències, prorrogant-se el termini fins a final d'any.

A la mateixa sessió la Directora de la Revista Jurídica de Catalunya i Acadèmica, Sra. Encarna Roca, contestant a preguntes anteriors, explicà com es publicaven els articles de la Revista Jurídica de Catalunya en català o castellà segons els enviava l'autor. Que normalment al cap de l'any són igual els d'una llengua que els de l'altra i que en tot cas es publica «l'abstract» en l'altre idioma.

L'1 de desembre de 1998 se celebrà de nou sessió pública i solemne per rebre com Acadèmic de número al Sr. José Luis Mezquita i del Cacho. L'acte fou pre-

sidit pel Sr. Guàrdia a qui acompanyaven a la Presidència la Consellera de Justícia, Hble. Sra. Núria de Gispert, el Degà de l'Il·ltre Col·legi d'Advocats de Barcelona, Excm. Sr. Jaume Alonso-Cuevillas, el President del Consell General de l'Advocacia Espanyola, Excm. Sr. Eugeni Gay i Montalvo, el Síndic de Greuges, Hble. Sr. Anton Cañellas, el President de la Comissió Jurídica Assessora, Excm. Sr. Enric Rebés, el Degà en funcions del Col·legi Notarial, Il·lm. Sr. Raúl Vall i Vilardell, i el Degà Autòmic dels Col·legis de Registradors de la Propietat i Mercantils, Il·lm. Sr. Fernando Méndez.

El discurs del Sr. Mezquita versà sobre el tema «LA SEGURETAT JURÍDICA DOCUMENTAL A L'EUROPA UNIDA DEL SEGLE XXI».

Després d'un estudi històric de la professió notarial, estudià les diversitats jurídiques i el seu diferent grau de compatibilitat, així com les possibilitats de convergència armonitzadora, assenyalant com a primera diferència el radicalisme anglès enfront a la moderació continental, així com la diferència en el formalisme documental i registral i en el tractament dels fraus, abusos i irregularitats econòmiques.

I la segona diferència: el caràcter bilateral i professional-lliberal del sistema anglès de control documental davant l'unipersonal, estatalment organitzat i qualificat com «autèntic», del model llatí dominant al continent.

I precisament pel Sr. Mezquita hi ha més possibilitat armonitzadora en el sistema espanyol si accentúa el seu caràcter funcional, i sobretot el seu contingut ètic, ja que anar cap al professionalisme exagerat comporta una pèrdua de credibilitat y seguretat, donat el tractament moderat dels fraus i abusos.

Li contestà el Sr. Roca que després d'elogiar la personalitat del Sr. Mezquita i fer una ressenya de les seves nombroses publicacions, destacà també la necessitat de continuar i augmentar l'ètica en la professió notarial recordant que el Sr. Mezquita quan va començar a actuar a Barcelona va trobar com a companys als grans Notaris Farrè Moragó, Trias de Bes, Faus, Noguera, Fernández-Castañeda, Faura Ubach, Roca Sastre, Riera, Figa Faura i molts altres que constituïen notaris patriarcals i prestigiosos, seguidors de la gran tradició notarial catalana i grans estudiosos del Dret, afegint que actualment s'ha de seguir la pauta marcada per aquests.

Clogué l'acte el President recalcant tres punts:

— Que el setial que es cobreix és el de Joan Pere Fontanella, Notari i jurista de gran importància.

— Que el setial el va deixar buit en Lluís Figa i Faura, persona entranyable i Notari de gran talla.

— I finalment que qui l'ocupa en el dia d'avui, és també Notari i personalitat destacada a Catalunya per la seva trajectòria professional i acadèmica.

El 3 de desembre de 1998 se celebrà en el Col·legi d'Advocats l'homenatge a l'Hble. i Excm. Sr. Ignasi de Gispert i de Jordà, ex Conseller de Justícia, acte or-

ganitzat pels Il·lres. Col·legis d'Advocats i de Notaris, pel Consell General de l'Advocacia, la Conselleria de Justícia i l'Acadèmia de Jurisprudència.

Precisament perquè s'esperava aquest acte no es va fer en el seu dia la reglamentària necrològica en una sessió ordinària de l'Acadèmia.

Presidí l'acte el Molt Hble. Sr. Jordi Pujol i Soley.

En representació de l'Acadèmia prengué part a l'acte el President, que pronuncià un discurs sobre el tema Ignasi de Gispert i Jordà 1911-1998, Advocat, Degà, Acadèmic i home d'esperança.

En ell féu una semblança de la seva vida recalcant el seu pas pel Deganat del Col·legi de Notaris i per la Conselleria de Justícia en una època tan decisiva, quan començava les seves passes el Govern autonòmic. I acabà recordant que fou en vida —i és a la memòria de tots— un home bo, un home cabal i una persona que creia en la dignitat total de l'home i en la causa de la justícia.

El 15 de desembre de 1998, se celebrà sessió ordinària en la que es declarà la vacant produïda per la defunció del citat Ignasi de Gispert.

Hi hagué també un debat sobre els discursos d'ingrés del Sr. Hernández Izal i Mezquita del Cacho, durant el qual el President recalcà que els dos havien fet palesa la necessitat de que l'ètica informi els conductes professionals.

El 19 de gener de 1999, se celebrà sessió ordinària, en la que s'anuncià que el dia 2 de febrer al Palau de la Generalitat hi hauria un acte en memòria del que fou Acadèmic Sr. Vilaseca i que subsituïria a la sessió ordinària que procedia aquell dia.

S'acordà també proposar al President Sr. Guàrdia com a membre de la Fundació Peguera.

També tingué lloc un debat sobre els treballs enviats pels Srs. Acadèmics vers a la preparació de l'informe sobre el Codi Patrimonial.

El dia 2 de febrer de 1999, tingué lloc al Palau de la Generalitat, Saló de Sant Jordi, l'acte abans dit en memòria del que fou Acadèmic Sr. Vilaseca Marcet.

Cal recalcar que foren dos Acadèmics, el Sr. Puig Salellas i el Sr. López Burniol els que tingueren a càrrec els respectius parlaments. El primer féu la semblança del Sr. Vilaseca destacant el seu caràcter d'home de dret i ciutadà i el segon féu la presentació de la miscel·lània en honor del Sr. Vilaseca, que era l'objecte fonamental de l'acte.

Assistiren a l'acte un gran nombre d'Acadèmics i entre ells tota la Junta Directiva.

El 9 de febrer de 1999, se celebrà sessió ordinària en la que es donà coneixement de l'acte anterior perquè en quedés constància en les actes i s'informà a

tots els Srs. Acadèmics que estava ja acabat el primer esborrany de l'història de l'Acadèmia, que per encàrrec de la mateixa està fent el Sr. Laureà Pagarolas.

També s'informà de la cessió de l'arxiu del Col·legi d'Advocats a l'Arxiu Nacional de Catalunya i que s'havia encarregat al Director de l'Arxiu de fer la tria dels que fan relació amb l'Acadèmia.

Igualment s'acordà participar en l'edició del facsímil de «Els Costums de Tortosa» que prepara el Col·legi d'Advocats d'aquesta ciutat.

En la mateixa sessió el Sr. Tallada va presentar la seva comunicació sobre la Llei de 13 de juliol de 1998 sobre la Jurisdicció Contenciosa-administrativa, especialment dels seus trets o línies fonamentals, dels seus defectes i de les esperances, que a pesar de tot suscita.

El 23 de febrer de 1999, tenia que pronunciar el seu discurs d'ingrés el Sr. Ramon Mullerat i Balmaña, sobre el tema «EL DRET D'ESTABLIMENT DE L'ADVOCAT A EUROPA I AL MÓN». Per sobtada enfermetat del mateix no es va poder celebrar la sessió, que ja havia estat anunciada i cursades les invitacions.

El 9 de març de 1999, se celebrà sessió ordinària en la que el Sr. Jiménez de Parga lliurà el seu discurs d'ingrés sobre el tema «LA SOCIEDAD DE RESPONSABILIDAD LIMITADA DESDE EL "MODERNISME" AL SIGLO XXI». L'Acadèmia designà per contestar-lo al Sr. Martínez Sarrión.

El President va donar coneixement també de que havia assistit a la presentació del llibre abans citat «Els Costums de Tortosa» del qual llibre rebran un exemplar tots els Srs. Acadèmics.

En el mateix acte el Sr. Follia llegí una comunicació sobre la nova estructura jurídica del Liceu, explicant que la Societat del Gran Teatre del Liceu, que fou objecte del seu discurs d'ingrés en el que senyalà les dificultats de qualificar-la com associació, comunitat, societat civil o mercantil, actualment ha quedat, podríem dir, escindida en tres:

— El Consorci del Gran Teatre, de caràcter públic, que té la propietat de l'edifici, i que està format per la Generalitat, l'Ajuntament, la Diputació i l'Administració de l'Estat, i del qual n'ha sortit la Societat del Gran Teatre.

— La Fundació que té per objecte el desenvolupament i el control de les activitats, que té caràcter privat en la que en participen la Generalitat, l'Ajuntament, la Diputació i la Societat del Gran Teatre.

— I finalment aquesta Societat del Gran Teatre, que ara si que té el veritable caràcter d'Associació, la prioritat de la qual es vetllar pels seus associats, que exercitaran els seus drets a través d'ella. També fer de fiduciària dels propietaris mentre no tinguin reconeguda individualment la seva servitud personal de llotja o butaca, així com formar part —com s'ha dit— de la Fundació.

El 23 de març, se celebrà sessió ordinària en la que s'informà de les dues candidatures presentades per cobrir la vacant del Sr. Ignasi de Gispert, la del Sr. Antonio de P. Escura i la del Sr. Lluís Ribó.

En aquesta sessió, la Sra. Encarna Roca presentà una comunicació sobre la Revista Jurídica de Catalunya assenyalant els seus trets:

— L'objectiu principal que la R.J.C. s'ha proposat i que tot just acaba de començar és la introducció dels seus materials en els circuits virtuals.

— Que les propostes del consell de redacció es refereixen a la necessitat d'introduir algunes dades del número vermell també en la informació que s'ofereix en la xarxa, com ara els índexs i els abstracts.

— Que la R.J.C. s'ha plantejat en diverses ocasions la necessitat de tenir una relació més estreta amb àmbits diferents del Col·legi, per tal d'ampliar el servei que a través de la R.J.C. es pot oferir als col·legiats.

— I que la Revista es nodreix principalment d'aportacions de l'Acadèmia, els col·legiats i les Universitats catalanes, que per ara no té problemes d'originals, però que es rebrà i s'estudiarà qualsevol altre suggeriment.

Alguns Acadèmics creuen que s'hauria d'augmentat el seu número de pàgines per poder publicar articles prou importants, mentre que d'altres estimen que són encara massa llargs i dogmàtics.

El 13 d'abril se celebrà sessió ordinària en la que el Sr. Hernández Izal parlà de la «NAVEGACIÓ ESPORTIVA EN EL DRET POSITIU ESPANYOL».

Recalcà que la Legislació actual malament pot ésser qualificada de *cos* atesa una palesa manca de coordinació i de proporció del conjunt; una importància exagerada a la matèria d'uniformitat; i moguda a rampells a mesura que es produeixen accidents, com ara ha passat amb la creació d'obligatorietat de registre de les motos aquàtiques (gener de 1999) mentre altes camps, com ara el de les possibles hipoteques damunt d'aquestes embarcacions, roman incomplet i fins i tot en greu discordança amb la resta de la legislació, com ara la Registral.

El 27 d'abril, se celebrà també sessió ordinària en la que s'informà que la recepció del Sr. Mullerat es podria celebrar per fi l'11 de maig, que el 27 d'aquest mes se celebraria també la recepció del Sr. Jiménez de Parga i que, abans, el 9 de maig hi hauria a Tàrrrega un acte acadèmic per commemorar el centenari del naixement del Sr. Ramon Maria Roca Sastre, que encara que organitzat per l'Ajuntament de Tàrrrega principalment, n'era col·laboradora l'Acadèmia junt amb altres entitats.

En dita sessió el Sr. Rebés féu una àmplia exposició sobre el tema «LES INFECCIONS NOSOCOMIALS: PROBLEMÀTICA QUE PLANTEJA EN L'ÀMBIT DE LA RESPONSABILITAT PATRIMONIAL» recalcant en les seves conclusions:

1. Les infeccions nosocomials o hospitalàries no constitueixen casos de força major i sí de cas fortuït, per tant aquesta circumstància no és causa d'exoneració de responsabilitat de l'Administració. Des d'aquesta perspectiva, en principi, les infeccions nosocomials han de donar lloc a responsabilitat patrimonial.

2. La responsabilitat patrimonial de l'Administració és objectiva; això vol dir, que provada l'existència d'una lesió antijurídica (és a dir, que no es té l'obligació de suportar) i que sigui conseqüència del funcionament d'un servei públic, és en principi, suficient per postular i, en el seu cas, declarar la responsabilitat.

3. Això no obstant, en l'àmbit sanitari el caràcter objectiu de la responsabilitat cal valorar-la de forma molt matisada. En efecte, entre l'actuació típicament mèdica que es manifesta a través de l'acte mèdic, i la que deriva de la infraestructura sanitària hi ha un ampli camp que admet moltes modulacions.

4. Les infeccions nosocomials són generalment oportunistes i si bé poden derivar d'un acte mèdic, sovint acompanyen a actuacions merament assistencials (encara que siguin importants). Habitualment són fruit de dues ordres de circumstàncies: una, les condicions de bioseguretat del centre i l'altra les condicions clíniques del pacient.

5. La regla general atenent a les condicions de bioseguretat del centre porta, a parer nostre, a aplicar la responsabilitat patrimonial de l'Administració amb caràcter objectiu, atès que com hem vist les infeccions descendeixen ja que la prevenció epidemiològica és millorable (sense que pugui prevaldre contra això la consideració que la desaparició absoluta de les infeccions hospitalàries és impossible); però, per contra, les condicions clíniques i biològiques del pacient s'han de considerar ja que poden ser determinants i obligar a moderar o fins i tot a suprimir aquella responsabilitat. La capacitat immunològica i l'edat en són un bon exemple.

6. No hi ha una regla que de forma abstracte permeti establir unes pautes per decidir si hi ha o no responsabilitat, per tant, s'haurà d'examinar cas per cas. Tant injust seria aplicar la responsabilitat objectiva de forma sistemàtica i inflexible com també ho seria desestimar tota pretensió indemnitzatòria per les condicions subjectives del pacient.

El 9 de maig tingué lloc a Tàrraga el dit homenatge al Sr. Roca Sastre, amb motiu del centenari del seu neixement, acte que com també s'ha dit fou coorganitzat per l'Acadèmia.

El President Sr. Guàrdia prengué part en l'acte inaugural recalcant la contribució del Sr. Roca en el Dret Civil de Catalunya i especialment respecte a les varietats comarcals del Dret Civil Català.

També participaren en els actes els següents Acadèmics:

El Sr. Puig Ferriol, sobre el tema «Influència de Roca Sastre en el vigent Codi de Successions».

El Sr. Puig Salellas en la taula rodona i en la presentació del llibre «Ramon Maria Roca Sastre, Jurista en la seva vida i en la seva obra», escrita pel seu fill Lluís Roca-Sastre.

I en l'acte final sota el títol genèric «Roca Sastre, perfil humà d'un jurista universal» intervingueren els Acadèmics Sr. López Burniol, Sr. Pintó i Sr. Lluís Roca-Sastre.

L'11 de maig tingueren lloc dues sessions:

— Una ordinària amb l'únic objecte de practicar la votació per cobrir el seial de Joan Martí i Miralles, vacant per defunció del Sr. Ignasi de Gispert entre els candidats proposats, Sr. Antoni de P. Escura i Sr. Lluís Ribó. El resultat de la votació foren 10 vots a favor del Sr. Escura i 9 a favor del Sr. Ribó. Essent la primera votació calia majoria absoluta i per això s'acordà celebrar una nova votació en la següent sessió.

— I una sessió pública solemne per rebre com Acadèmic al Sr. Ramon Mullerat Balmaña.

Presidí aquest acte el Sr. Guàrdia junt amb la Consellera de Justícia, Sra. Núria de Gispert. Els acompanyaven a la presidència el Degà de l'Il·ltre Col·legi d'Avocats de Barcelona, Excm. Jaume Alonso Cuevillas, el President del Consell del Col·legi d'Advocats, Excm. Sr. Eugeni Gay, el Síndic de Greuges, Hble. Sr. Anton Cañellas, el President de la Comissió Jurídica Assessoria, Excm. Sr. Enric Rebés, i l'Il·lm. Sr. Manuel Jordan i Montañés, en representació de l'Acadèmia València de Jurisprudència i Legislació.

Actuà de Secretari el Sr. Follia.

A l'obrir l'acte el President, recordant que aquest acte havia de celebrar-se el 23 de febrer i que fou suspès a darrera hora per malaltia sobtada i greu del Sr. Mullerat.

El discurs del Sr. Mullerat versà sobre el tema «EL DRET D'ESTABLIMENT DE L'ADVOCAT A EUROPA I AL MÓN» (amb algunes notes sobre l'advocacia europea als albors del segle XXI).

Estudià els sistemes que reglen l'advocacia en els països d'Europa i dels Estats Units i resaltà que el professionalisme és l'essència de l'Advocat, si bé no gensmenys durant aquest segle en els Estats Units la professió ha sofert diverses crisis i que la situació actual i general és de mercantilització de la professió.

Afirma que moltes professions liberals actuen com a veritables empreses de serveis i que molts Advocats es troben davant del dilema d'ésser professionals o ser homes de negocis.

Per ell no hi ha dubte que s'han d'accentuar els trets professionals. Els advocats deia «hem de treballar per aconseguir els objectius de la nostra professió per realçar la transcendent aportació que la professió presta vers la construcció d'una Europa unida». L'activitat està dirigida a garantir els drets i les llibertats dels

ciutadans, la solidaritat de les nacions europees i l'estat de dret a Europa, per tal que a Europa pugui continuar complint la missió que sempre ha tingut i té encara en el concert de les nacions. Com va dir el Rei Joan Carles I a l'Assemblea General de les Nacions Unides: «Europa no puede limitarse al cultivo de su propio jardín.»

Li contestà la Sra. Alegria Borràs que, al fer la semblança del nou Acadèmic recalquè la seva participació en els organismes europeus i inclús americans referents a la professió d'Advocat. Manifestant la seva preocupació pel que pot representar per l'exercici de la professió d'Advocat la propera entrada en vigor del tractat d'Amsterdam que al establir el seu article 65 que s'eliminïn els obstacles al bon funcionament de les normes de procediment civil aplicades en els estats membres pot significar un relaxament de les normes procedimentals i de la professió. Que vindria un codi deontològic únic i una coordinació dels Col·legis d'Advocats que fes més efectives i reals les llibertats d'establiment i prestació de serveis dels Advocats.

S'adherí totalment als suggeriments del Sr. Mullerat, respecte a exercir professionalment i amb gran respecte a les normes ètiques.

Clogué l'acte el President recalcant que era el tercer discurs d'ingrés d'aquest curs i que dintre pocs dies se'n pronunciava un altre, el que era un orgull per l'Acadèmia, així com es felicitava per la preocupació pels problemes ètics en tots aquests discursos.

Recordà que es cobria el setial Vives i Cebrià autor prou conegut de Dret Català, i que abans ocupà en Joan Maria Xiol i Gasset, persona entranyable a qui dedicà un gran record.

Manifestà el seu asentiment als elogis que havia fet la Dra. Borràs i recalquè les qualitats humanes del nou Acadèmic que es podien resumir amb l'expressió «és un estudiós i un home de bé».

El 27 de maig, celebrà l'Acadèmia novament sessió solemne per rebre com a Membre de Número al Sr. Rafael Jiménez de Parga.

Presidí l'acte el Sr. Guàrdia, a qui acompanyaven a l'estrada el Degà de l'Altre Col·legi d'Advocats de Barcelona, Excm. Sr. Jaume Alonso-Cuevillas, el Secretari de Presidència de la Generalitat de Catalunya, Il·lm. Sr. Joaquim Triadú, en representació del Conseller de Presidència, el Vice-President del Tribunal Constitucional, Excm. Sr. Carles Viver Pi-Suñer, el President del Tribunal Superior de Catalunya, Excm. Sr. Guillem Vidal i Andreu, i la Degana de la Facultat de Dret, Excma. Sra. Teresa de Gispert.

Actuà de Secretari el Sr. Tallada.

El discurs del Sr. Jiménez de Parga versà sobre el tema «LA SOCIEDAD DE RESPONSABILIDAD LIMITADA DESDE EL "MODERNISME" AL SIGLO XXI». Destacà que aquesta societat té orígens en la pràctica notarial catalana fent referència a diversos protocols. Estudià la seva evolució a través d'alguns

avantprojectes i de la doctrina de la Direcció General fins arribar a la Llei de 17 de juliol de 1953. Que no recollí degudament les característiques d'aquesta societat que encara que sigui capitalista, és de tipus familiar i amb un marcat tret personalista.

Però tampoc la recent Llei de 23 de març de 1995 —digué— ha encertat amb la regulació d'aquest tipus ja que li falta una disposició general de caràcter dispositiu, i no sap recollir el «intuitu personae», prevalent en canvi clarament l'«intuitu societatis» de les societats totalment capitalistes.

Per altra part —continuà— el Reglament del Registre Mercantil de 19 de juliol de 1996 encara destaca més els trets obligatoris per aquest tipus de societat, que fa molt semblant a l'anònima.

Concluí senyalant que no s'ha seguit el patró real d'aquestes societats que és el que va néixer de la pràctica catalana. Que ha oblidat que l'estructura social d'Espanya és plural recalcant que a Catalunya està totalment aferrat el règim familiar del qual es també un exemple el dret hereditari. Que del Modernisme al segle XXI ha transcorregut molt temps, però que com sempre el geni humà impulsat pels interessos econòmics continua creant empreses i aquesta Llei del 95 no ho ha sabut reconèixer, podent afirmar que «la Societat de Responsabilitat limitada com a tipus llanguideix entre nosaltres sotmesa a llibertat vigilada».

Li contestà el Sr. Martínez Sarrión que després d'elogiar la personalitat de Jiménez de Parga, deixeble de Joaquín Garrigues, recalçà el seu currículum universitari, les seves publicacions i la seva vàlua professional.

Es mostrà totalment d'acord amb les apreciacions del Sr. Jiménez de Parga respecte a la inadecuació de la Llei actual que sembla té por d'entregar-se al joc de l'autonomia de la voluntat. Féu un escorcoll dels protocols notariais on es troben les primeres societats d'aquest tipus i de les Resolucions de la Direcció General i en el mateix sentit de les conclusions del Sr. Jiménez de Parga afirmà que:

1. L'esquema de principis sobre els que es recolzen els criteris de l'actual Llei no són els seus ni els adequats per satisfer la demanda social empresarial plantejada.

2. Que la societat de responsabilitat limitada nascuda a Catalunya no es reflexa en la nova Llei.

3. Que potser era millor inclús haver eliminat del dret de societats a la de Responsabilitat Limitada.

4. Que ha resultat una vestimenta extemporània.

El President clogué l'acte donant la benvinguda al Sr. Jiménez de Parga, fent un recordatori al seu antecessor Rafael Gómez de Membrillera i adherint-se plenament a la lloança feta del nou Acadèmic pel Sr. Martínez Sarrión, destacant les qualitats del Sr. Jiménez de Parga com a Professor Universitari i Advocat, la seva disposició per tots als aspectes corporatius i el seu arrelament en aquesta terra.

L'1 de juny, se celebrà sessió ordinària en la que:

— Es donà compte de l'acte d'homenatge a Roca Sastre celebrat a Tàrrrega que abans s'ha dit.

— Es proposà enviar les comunicacions del Sr. Rebés a l'Acadèmia de Medicina.

— I es procedí a la votació de la vacant del Sr. Gispert entre els Srs. Escura i Ribó, amb el següent resultat: Sr. Escura: 9 vots, Sr. Ribó: 8 vots, vots en blanc: 1. Tractant-se de segona votació bastava la majoria simple pel que fou proclamat Acadèmic electe el Sr. Escura.

En el mateix acte s'aprovà el dictamen sobre el Codi Patrimonial en el que s'havia treballat durant tot el curs anterior i s'havia discutit en sessions precedents.

Se suscitaren diverses posicions sobre la seva possibilitat constitucional, la seva oportunitat en relació a si era millor publicar de moment lleis especials o anar directament al Codi i també sobre les matèries que hauria de contenir.

Per això s'acordà remetre a la Conselleria les diverses ponències presentades pels Srs. Acadèmics, junt amb un informe armonitzador, que s'aprovà en dita sessió.

El 7 de juny en el Palau de la Generalitat prengueren possessió els membres de la Comissió Jurídica Assessora, el President de la qual és l'Acadèmic Sr. Rebés, i de la qual formen part també els Acadèmics Srs. Argullol, Borràs, Capell, Guàrdia, López Buniol, Luna, Puig Salellas, Encarna Roca i Verger.

El 8 de juny en el Col·legi d'Advocats se celebrà una sessió solemne d'homenatge en commemoració del Centenari del naixement de Ramon Maria Roca Sastre, que estava organitzat per les següents entitats: el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, l'Il·ltre Col·legi d'Advocats de Barcelona, l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, l'Il·ltre Col·legi de Notaris de Catalunya i el Deganat Autònom dels Registradors de Propietat.

Per part de l'Acadèmia hi tragué una nombrosa assistència i prengueren part en l'acte els següents Srs.:

— El Sr. Guàrdia Canela, que des de la Presidència féu una encertada semblança del Sr. Roca en els seus aspectes de Notari, Advocat, Acadèmic i Jurista memorable.

— El Sr. Puig Ferriol, que representava al President del Tribunal Superior de Catalunya i que estudià la contribució del Sr. Roca Sastre al Dret Català durant la seva etapa de Magistrat del Tribunal de Casació de Catalunya.

— El Sr. Josep Pintó, que parlà sobre «La generosa docència de Ramon Maria Roca Sastre».

— El Sr. Puig Salellas, que presentà la versió catalana del llibre «Ramon Maria Roca Sastre jurista en la seva vida i en la seva obra, editada per la Fundació

Noguera, afegint que l'edició castellana va estar a càrrec del Col·legi Nacional de Registradors i es presentà a Tàrraga.

— I finalment el Sr. Roca-Sastre Muntunill, que agrai a tots les seves paraules i als assistents la seva presència.

El 5 d'octubre se celebrà sessió ordinària en la que va prendre possessió com Acadèmic electe el Sr. Antonio de P. Escura i Viñuelas i el President féu el calendari de tot el curs acadèmic assenyalant que a la sessió inaugural llegiria el discurs d'ingrés el Sr. López Burniol, sobre el tema «LA RESURRECCIÓ DELS CAPÍTOLS MATRIMONIALS». S'acordà designar per a contestar-li al Sr. Puig Salellas.

Proposà el President que les sessions ordinàries se celebressin tractant de dos temes alternativament. En una sessió les comunicacions que lliurament presentessin els Srs. Acadèmics, a qui demanà que versessin preferentment sobre temes actuals.

I l'altra sessió sobre els treballs que per encàrrec de la Conselleria han fet alguns Acadèmics sobre el futur Codi Patrimonial, a fi de que es poguessin discutir els seus punts i si s'escau enviar els resultats a la Conselleria de Justícia.

El 19 d'octubre se celebrà sessió ordinària en la que la Dra. Alegria Borràs presentà la seva comunicació sobre el tema «Perspectivas del Derecho Internacional Privado tras la entrada en vigor del Tratado de Amsterdam». Assenyalà que l'entrada en vigor l'1 de maig passat d'aquest Tractat suposa el canvi més important en el Dret Internacional Privat en tot el segle, doncs implica el començament del que s'en pot dir la plena comunitarització d'aquesta matèria en l'àmbit europeu, passant d'èsser una competència estatal exercida a través de normes internes o normes convencionals, a una competència comunitària actuant mitjançant actes de Dret derivat.

Estudià també la projecció exterior de la comunitarització, i de les relacions amb tercers països i organitzacions internacionals, destacant que a vegades hi ha una diferència tan gran de criteris, que no es poden executar les sentències dictades per un Tribunal exterior.

El 2 de novembre, se celebrà sessió ordinària en la que es confirmà el 30 de novembre com a data per la inauguració del Curs i lectura del discurs d'ingrés del Sr. López Burniol.

Assabentà també que s'havia celebrat a Saragossa la reunió del Secretariat Permanent d'Acadèmics de Jurisprudència i Legislació Iberoamericanes. Que el Congrés se celebrarà segurament a Mèxic l'any 2000 i que es tractaran tres temes: un sobre la funció de les Acadèmies, un de Dret Públic sobre sistemes d'autonomia i federalisme i un de Dret Privat sobre el nou Dret de Família, convidant als Srs. Acadèmics a que enviïn comunicacions.

En aquesta sessió el Sr. Follia presentà una comunicació sobre la nova regulació dels drets d'ús i habitació, assenyalant la seva vigència actual, àdhuc en el camp administratiu i la manca de regulació completa. Proposà l'establiment d'unes normes generals pels dos drets, i després normes per cada un d'ells, partint de la base d'un mínim de disposicions obligatòries que conservessin els trets fonamentals de cada institució.

Per altra part i d'acord amb les fonts romanes i el que sembla era la pràctica catalana creu convenient donar un àmbit més gran al dret d'ús, que deuria pogué establir-se sobre finques rústiques i urbanes, establiments o bestiar, com usdefruit limitat, i el dret d'habitació molt més concret reduït només a l'àmbit urbà i generalment compartit amb el propietari.

El 16 de novembre el President tenia que llegir una comunicació sobre la normativa de les Acadèmies, el que no va pogué ser possible per la sobtada mort de la seva mare. L'Acadèmia va fer constar el seu còndol i aixecar la sessió en senyal de respecte.

Finalment cal fer constar que aquest any sortosament no hi ha hagut cap baixa i solament un alta que és la del Sr. Escura, que prengué possessió com s'ha dit el dia 5 d'octubre.

Barcelona, 30 de novembre de 1999.